

Nr 48.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1934 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl Maj:ts i statsverkspropositionen under andra och femte huvudtitlarna gjorda framställningar angående anslag till fångvården och statens uppfostringsanstalt å Bona samt till statens tvångsarbetsanstalter, statens alkoholistanstalt å Venngarn, statens sinnessjukhus och statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa gossar och sinnesslöa flickor, jämte i dessa ämnen väckta motioner.

(3:e avd.)

1:o) **Fångvården.** I den till riksdagen avlåtna, den 3 januari 1934 dagtecknade propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1934/1935 har Kungl. Maj:t under andra huvudtiteln (punkt 21, sid. 27—39, av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över justitiedepartementensärenden sagda dag) föreslagit riksdagen att

dels, med uteslutande av en å ordinarie stat för fångvårdsstaten uppförd assistentbefattning av 3:e klass, lönegrad B 16, i stället uppföra en befattning som lantbruksinspektör i lönegrad B 17,

dels godkänna följande stater för fångvården att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935:

A. Avlöningsstat.

Fångvårdsstyrelsen.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag ..	kronor	160,700
Arvoden å 500 kronor till två fullmäktige	»	1,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag	»	20,900

Fångvårdsstaten.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag ..	»	2,032,000
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	»	150,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag	»	429,600

B. Omkostnadsstat.

Övriga kostnader för fångvård, förslagsanslag kronor 1,837,500

C. Övergångsstat.

Avlöningar m. m., förslagsanslag » 2,500

Summa förslagsanslag kronor 4,634,200,

dels ock höja det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till fångvården från dess nuvarande belopp, 3,838,800 kronor, med 795,400 kronor till 4,634,200 kronor.

Ordinarie förslagsanslaget till fångvården disponeras enligt följande stater:

A. Avlöningsstat.

Fångvårdsstyrelsen.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag kronor 155,700
 Vikariatsersättningar, förslagsanslag » 5,000
 Arvoden à 500 kronor till två fullmäktige » 1,000
 Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. » 21,400

Fångvårdsstaten.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag » 2,032,000
 Vikariatsersättningar, förslagsanslag » 150,000
 Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.,
 förslagsanslag » 390,300

B. Omkostnadsstat.

Övriga kostnader för fångvård, förslagsanslag » 1,080,900

C. Övergångsstat.

Avlöningar m. m., förslagsanslag » 2,500

Summa förslagsanslag kronor 3,838,800.

Enligt Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag skulle, vad först *avlöningsstaten för fångvårdsstyrelsen* angår, den i denna stat ingående posten för vikariatsersättningar inräknas i posten för avlöningar till ordinarie tjänstemän och sistnämnda post på grund härav höjas från 155,700 kronor med 5,000 kronor till 160,700 kronor. Vidare skulle anslagsposten för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., vilken för närvarande är av bestämt anslags natur, uppföras såsom förslagsanslag samt på angivna skäl nedsättas med 500 kronor eller från

21,400 kronor till 20,900 kronor, varvid förutsatts, att Kungl. Maj:t vid fastställande av stat å anslaget begränsar anslagets användande till i sådan stat angivet belopp.

Vidkommande *avlöningsstaten för fångvårdsstaten* innebär Kungl. Maj:ts förslag, såsom av det förestående framgår, icke någon ändring av anslagsposterna till avlöningar till ordinarie tjänstemän och vikariatsersättningar. Ett av Kungl. Maj:t framlagt förslag om uteslutande av en å ordinarie stat uppförd jordbruksassistentbefattning av 3:e klass i lönegraden B 16 vid centralfängelset i Mariestad och denna befattnings utbyte mot en lantbruksinspektorsbefattning i lönegraden B 17 har sålunda ansetts icke böra föranleda höjning av den förstnämnda posten. Däremot har posten för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. föreslagits höjd med 39,300 kronor, beroende dels på erforderlig personalökning vid vårdanstalten för förminskat tillräkneliga i Norrköping, dels på överflyttning från omkostnadsstaten till sagda post av en i denna stat ingående anslagspost till ersättningar för rättspsykiatriska undersökningar samt kostnader för renskrivning av utlåtanden däröver. Av Kungl. Maj:t framlagt förslag om utbytande av en icke-ordinarie yrkesmästare av 2:a klass mot en yrkesmästare av 1:a klass såsom föreståndare för skradderidriften å Långholmens gemensamhetsverkstad har däremot ansetts icke böra föranleda höjning av anslaget.

Vad vidare angår *omkostnadsstaten*, har Kungl. Maj:t föreslagit ändrad uppställning av denna stat. Med erinran om att det under omkostnadsstaten upptagna förslagsanslaget till »övriga kostnader för fångvård» bestämts sålunda, att, sedan från summan av bruttoutgifter, som skulle bestridas från sagda anslag, avdragits vissa närmare bestämda inkomstbelopp, anslaget uppförts med skillnadsbeloppet, har sålunda nu ifrågasatts, att fångvårdens inkomster skulle redovisas å riksstatens inkomstsida och anslaget till »övriga kostnader för fångvård» beräknas till bruttobeloppet av utgifter för sagda ändamål.

I enlighet härmed har förslagsanslaget till övriga kostnader för fångvård — vilket för innevarande budgetår är beräknat till 1,080,900 kronor — för budgetåret 1934/1935 höjts med tillhoppa 756,600 kronor till 1,837,500 kronor. Därest såsom under nu löpande budgetår avdrag ägde rum för fångvårdens inkomster, vilka för nästkommande budgetår skulle föras under särskild inkomsttitel, bleve statens verkliga utgifter för anslaget till omkostnadsstat 1,037,500 kronor eller således 43,400 kronor mindre än innevarande budgetår. Därvid är dock att märka, att i sistnämnda belopp ingå 25,000 kronor som föreslagits skola överflyttas från omkostnadsstaten till anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. vid fångvårdsstaten, vadan således den verkliga sänkningen belöper sig till 18,400 kronor.

Vad slutligen *övergångsstaten* beträffar, skulle denna stat jämlikt Kungl. Maj:ts förslag upptagas med oförändrat belopp.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag angående anslag till fångvården har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta, den ena (nr 204), inom första kammaren av herr *J. A. Larsson* och den andra (nr 404), inom andra kammaren av herr *K. A. Ryberg m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen för utbyte av margarin mot smör måtte under andra huvudtiteln anvisa ett anslag av 36,100 kronor samt under femte huvudtiteln ett anslag av 278,200 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen I:204.

Utskottet.

Såsom nämnts, har utskottet i samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag till behandling förehått de inom riksdagen väckta motionerna, I:204 och II:404. Då dessa motioner såväl avse det under andra huvudtiteln uppförda anslaget till statens uppfostringsanstalt å Bona som de under femte huvudtiteln upptagna anslagen till statens tvångsarbetsanstalter, statens alkoholistanstalt å Venngarn, statens sinnessjukhus och statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa gossar och sinnesslöa flickor, har utskottet ansett sig böra i ett sammanhang här angiva sin principiella ståndpunkt till de motionsvis framförda förslagen i fråga.

Motionerna avse, att riksdagen skulle för åstadkommande av möjlighet att i viss utsträckning utbyta margarin mot smör vid utspisning vid sagda anstalter anvisa härför erforderliga medel. Enligt vad utskottet av statsrådsprotokollet och i övrigt inhämtat, skulle merkostnaderna härför bli:

vid fångvården	kronor	30,000
» statens uppfostringsanstalt å Bona	»	6,100
» statens tvångsarbetsanstalter	»	10,500
» statens alkoholistanstalt å Venngarn	»	4,500
» statens sinnessjukhus	»	260,000
» statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar	»	2,200
» statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor	»	1,000.

Med anledning härav vill utskottet till en början erinra därom, att riksdagen i skrivelse den 14 mars 1931, nr 72, anhöll, att Kungl. Maj:t ville vidtaga åtgärder i syfte, bland annat, att smör i större utsträckning måtte komma till användning vid allmänna inrättningar i stället för margarin. Vidare får utskottet erinra, att sistlidet års riksdags sammansatta bevillnings- och jordbruksutskott i sitt utlåtande nr 2 underströk angelägenheten av att ett utbyte i största utsträckning av margarin mot smör, framför allt vid statens inrättningar, genom lämpliga åtgärder effektivt befordrades samt att utskottet härutinnan anså sig böra framhålla, att det icke syntes utskottet lämpligen kunna ifrågakomma, att några sådana anordningar träffades, att upphandling av smör för ifrågavarande inrättningar skulle verkställas till lägre pris än marknadspris. Utskottets utlåtande härutinnan godkändes ock av riksdagen.

Såsom av statsrådsprotokollet framgår och i motionerna påpekats, har Kungl. Maj:t, som i cirkulär den 30 juni 1933 (nr 443) anbefallt de myndigheter, vilka verkställa upphandling för statens behov, att i den mån till förfogande stående medel därtill lämnade tillgång samt hinder i annat avseende ej föreläge, under budgetåret 1933/1934 upphandla smör i stället för margarin, samt att, därest för sådant utbyte erfordrades ändring i av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter, härutinnan hos Kungl. Maj:t göra framställning. Vidare föreskrev Kungl. Maj:t, att vederbörande myndigheter skulle vid avgivande av framställningar om anslagsäskanden till 1934 års riksdag utgå från att margarin i största möjliga utsträckning skulle utbytas mot smör samt beräkna medelsbehovet i överensstämmelse härmed, dock att därjämte skulle framläggas en alternativ beräkning av medelsbehovet, uppgjord under antagande att dylikt utbyte ej komme till stånd.

Kungl. Maj:t har icke under någon av förenämnda huvudtitlar framställt förslag i syfte att möjliggöra det utbyte, varom fråga är. Enligt utskottets mening torde man dock redan under nästkommande budgetår böra slå in på den av riksdagen sålunda anvisade vägen och därvid inskränka sig till statens sinnessjukhus. Till spörsmålet huruvida och i vilken omfattning en utsträckning av ifrågavarande utbyte må i fortsättningen ske vid de övriga anstalterna anser sig utskottet nu icke kunna taga ståndpunkt. Dessa anstalters klientel är ju ock av helt annan beskaffenhet än sinnessjukhusens.

Utskottet, som utgår från, att utbyte av smör mot margarin väsentligen kommer att ske vid bordsbruk och ej vid hushållsförbrukning i övrigt, varigenom kostnaderna kunna nedbringas, förutsätter, att denna anordning icke skall utesluta användandet vid utspisning av annat animaliskt fett än smör. Med hänsyn härtill och då anslaget till sinnessjukhusen är av förslagsanslags natur, har utskottet ansett sig icke böra ifrågasätta någon höjning av det av Kungl. Maj:t till sinnessjukhusen äskade anslaget, vartill utskottet senare återkommer.

I detta sammanhang vill utskottet hava uttalat, att givetvis endast inhemsk vara må komma till användning.

Beträffande härefter Kungl. Maj:ts i skilda hänseenden framlagda förslag i avseende å avlöningsstaten för fångvårdsstyrelsen hava dessa icke givit utskottet anledning till erinran.

Vad angår avlöningsstaten för fångvårdsstaten innebär Kungl. Maj:ts förslag, såsom förut nämnts, bland annat, uteslutande av en å ordinarie stat uppförd jordbruksassistentbefattning i lönegraden B 16 vid centralfängelset i Mariestad och denna befattnings utbyte mot en lantbruksinspektorsbefattning i lönegraden B 17 samt utbytande av en icke-ordinarie yrkesmästare av 2:a klass mot en icke-ordinarie yrkesmästare av 1:a klass

såsom föreståndare för skrädderidriften å Långholmens cellfängelsets gemensamhetsverkstad.

Även om vissa skäl kunna anses tala för dessa förslags genomförande från och med nästkommande budgetår, har utskottet dock ansett försiktigheten bjuda att icke föreslå någon ändring av befattningarna i fråga, förrän spörsmålet om fångvårdens framtida ordnande, varom statens organisationsnämnd den 11 oktober 1933 avgivit förslag, blivit underställt riksdagens prövning.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit riksdagen beträffande fångvårdens omkostnadsstat och övergångsstat har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet alltså hemställa,

I:o) att riksdagen må avslå Kungl. Maj:ts förslag om uteslutande av en å ordinarie stat för fångvårdens staten uppförd assistentbefattning av 3:e klass, lönegrad B 16, och denna befattnings utbyte mot en lantbruksinspektorsbefattning i lönegrad B 17;

II:o) att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar J. A. Larssons och Rybergs m. fl. motioner, I:204 och II:404, i vad de avse ordinarie förslagsanslaget till fångvården,

a) godkänna följande stater för fångvården att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935:

A. Avlöningsstat.

Fångvårdsstyrelsen.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor	160,700
Arvoden å 500 kronor till två fullmäktige	»	1,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag	»	20,900

Fångvårdens staten.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	»	2,032,000
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	»	150,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag	»	429,600

B. Omkostnadsstat.

Övriga kostnader för fångvård, förslagsanslag	»	1,837,500
---	---	-----------

C. Övergångsstat.

Avlöningar m. m., förslagsanslag .. kronor	2,500
Summa förslagsanslag kronor	4,634,200;

b) höja det i riksstaten uppförda ordinarie förslagsanslaget till fångvården från dess nuvarande belopp, 3,838,800 kronor, med 795,400 kronor till 4,634,200 kronor.

2:o) **Statens uppfostringsanstalt å Bona.** Kungl. Maj:t har vidare under andra huvudtiteln föreslagit riksdagen (sid. 41) att i riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till statens uppfostringsanstalt å Bona med oförändrat belopp, 300,000 kronor.

Förevarande anslag nedsattes av föregående års riksdag på Kungl. Maj:ts förslag från 310,300 kronor med 10,300 kronor till 300,000 kronor. I skrivelse den 19 augusti 1933 har styrelsen för anstalten avgivit förslag till anslagsäskande för anstalten för budgetåret 1934/1935 samt därvid anfört att anledning icke syntes föreligga antaga, att antalet elever vid anstalten komme att under nämnda budgetår bliva i medeltal lägre än det antal, efter vilket anstaltens anslagsbehov beräknats för löpande budgetår, eller 170. Vidare har styrelsen under åberopande av Kungl. Maj:ts cirkulär den 30 juni 1933 (nr 443) upplyst, att den ökade kostnad, som skulle föranledas därav att vid utspisningen inom anstalten margarin i största möjliga utsträckning utbyttes mot smör, uppginge till 6,100 kronor. I följd härav har styrelsen, som förklarar sig eljest haft för avsikt att föreslå det till anstalten anvisade anslaget upptaget med oförändrat belopp, 300,000 kronor, hemställt, att anslaget måtte upptagas med ett belopp av 306,100 kronor.

Då någon anslagshöjning för utbyte av margarin mot smör vid utspisningen inom anstalten icke syntes departementschefen böra komma till stånd, har han förordnat, att anslaget upptages med oförändrat belopp.

Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkt 1:o) angående utbyte av margarin mot smör vid utspisning vid vissa anstalter får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar J. A. Larssons och Rybergs m. fl. motioner, I: 204 och II: 404, i vad de avse det ordinarie förslagsanslaget till statens uppfostringsanstalt å Bona för budgetåret 1934/1935 upptaga sagda anslag med oförändrat belopp, 300,000 kronor.

3:o) **Statens tvångsarbetsanstalter.** I den till riksdagen den 3 januari 1934 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1934/1935 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkt 28, sid. 42—46 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över socialärenden samma dag) föreslagit riksdagen att

dels godkänna ett av departementschefen förordat förslag till stat för statens tvångsarbetsanstalter, att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935;

dels ock nedsätta det ordinarie förslagsanslaget till statens tvångsarbetsanstalter, nu 513,800 kronor, med 17,800 kronor till 496,000 kronor.

I förhållande till gällande stat utvisar den av departementschefen förordade staten följande förändringar. De å avlöningsstaten uppförda anslagsposterna till *avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.* hava föreslagits sänkta beträffande tvångsarbetsanstalten å Svartsjö från 48,000 kronor med 2,000 kronor till 46,000 kronor och beträffande tvångsarbetsanstalten i Landskrona från 33,300 kronor med 3,500 kronor till 29,800 kronor. I fråga om omkostnadsstaten har anslagsposten *övriga kostnader för driften* beträffande Svartsjöanstalten föreslagits höjd från 70,700 kronor med 800 kronor till 71,500 kronor. Vad åter angår Landskronaanstalten har sistnämnda post föreslagits minskad från 93,600 kronor med 13,100 kronor till 80,500 kronor.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Under hänvisning till vad utskottet under punkt 1:o anfört angående utbyte av margarin mot smör vid vissa anstalter, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar J. A. Larssons och Rybergs m. fl. motioner, I: 204 och II: 404, i vad de avse ordinarie förslagsanslaget till statens tvångsarbetsanstalter,

a) godkänna följande stat för statens tvångsarbetsanstalter, att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935:

Stat.

A. Avlöningsstat.

Tvångsarbetsanstalten å Svartsjö.

	Kronor
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förelagsanslag</i>	181,700
Vikariatsersättningar, <i>förelagsanslag</i>	16,000

	Kronor
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshava- re m. m., <i>förslagsanslag</i>	46,000
<i>Tvångsarbetsanstalten i Landskrona.</i>	
Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslags- anslag</i>	65,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	5,500
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshava- re m. m., <i>förslagsanslag</i>	29,800

B. Omkostnadsstat.

<i>Tvångsarbetsanstalten å Svartsjö.</i>	
Övriga kostnader för driften, <i>förslagsanslag</i> ..	71,500
<i>Tvångsarbetsanstalten i Landskrona.</i>	
Övriga kostnader för driften, <i>förslagsanslag</i> ..	80,500
Summa kronor	496,000;

samt

b) nedsätta det ordinarie förslagsanslaget till statens tvångsarbetsanstalter, nu 513,800 kronor, med 17,800 kronor till 496,000 kronor.

4:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn.** Kungl. Maj:t har under femte huvudtiteln (sid. 47—49) föreslagit riksdagen att i riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till statens alkoholistanstalt å Venngarn med oförändrat belopp, 181,000 kronor.

Under hänvisning till vad utskottet under punkt 1:o) anfört angående utbyte av margarin mot smör vid utspisning vid vissa anstalter hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar J. A. Larssons och Rybergs m. fl. motioner, I: 204 och II: 404, i vad de avse ordinarie förslagsanslaget till statens alkoholistanstalt å Venngarn, i riksstaten för budgetåret 1934/1935 upptaga sagda anslag med oförändrat belopp, 181,000 kronor.

5:o) **Statens sinnessjukhus.** Kungl. Maj:t har under femte huvudtiteln (punkt 47, sid. 71—83) föreslagit riksdagen, att

dels bestämma antalet ordinarie befattningar vid statens sinnessjukhus på sätt i statsrådsprotokollet angivits;

dels godkänna följande stat för statens sinnessjukhus, att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935:

Stat.

A. Avlöningsstat.

	Kronor
Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	9,550,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	950,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. fl., <i>förslagsanslag</i>	3,000,000

B. Omkostnadsstat.

Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund, <i>förslagsanslag</i>	150,000
Övriga kostnader för sinnessjukhusens underhåll, <i>förslagsanslag</i>	10,300,000
Summa kronor	23,950,000;

dels ock nedsätta det ordinarie förslagsanslaget till statens sinnessjukhus, nu 10,600,000 kronor, med 400,000 kronor till 10,200,000 kronor.

Andringar i antalet ordinarie befattningar. Vid uppgörandet av förslaget till antalet ordinarie befattningshavare vid sinnessjukhusen för nästa budgetår har räknats med att Umedalens sjukhus vid Umeå skall bliva färdigt omkring den 1 oktober 1934, i anledning varav hela den för sjukhuset i full drift behövlige personalen bliver erforderlig under loppet av nästa budgetår. Vidare har räknats med att arbetena vid Vipeholms sjukhus i Lund skola avslutas före utgången av år 1935. Med hänsyn härtill erfordras under nästa budgetår för utrustning och iordningställande av sistnämnda sjukhus samt för förberedande åtgärder för beläggningen av det samma en överläkare, en syssloman och en maskinmästare.

Beräkning av anslagsbehovet. De å avlöningsstaten upptagna anslagsposterna hava samtliga föreslagits höjda i förhållande till gällande stat, nämligen med respektive 700,000, 100,000 och 300,000 kronor. De föreslagna höjningarna äro föranledda av personalbehovet vid de nya sjukhus, som under nästa budgetår komma att vara helt eller delvis i drift. Beträffande anslagsposten till vikariatsersättningar tillkommer därjämte, att det samma, enligt vad belastningssiffran för budgetåret 1932/1933 utvisar, tidigare beräknats för lågt.

Av de å omkostnadsstaten upptagna anslagsposterna föreslås höjning av posten till övriga kostnader för sinnessjukhusens underhåll med 200,000 kronor. Höjningen är föranledd av utgifterna för de nya sjukhusens drift och utrustning med inventarier.

Av det anförda framgår, att slutsumman av gällande stat för sinnessjukhusen föreslås höjd från 22,650,000 kronor med (700,000 + 100,000 + 300,000 + 200,000) 1,300,000 kronor till 23,950,000 kronor.

Inkomsterna hava för budgetåret 1934/1935 uppskattats till 13,750,000 kronor, vilket innebär, att anslagsbehovet för nästa budgetår kunnat beräknas till (23,950,000 — 13,750,000) 10,200,000 kronor eller till 400,000 kronor lägre belopp än för innevarande budgetår.

Mot Kungl. Maj:ts under förevarande punkt i skilda hänseenden framlagda förslag har utskottet icke haft något att erinra. Med hänsyn härtill och under hänvisning till vad utskottet under punkt 1:o) anført, angående utbyte av margarin mot smör vid utspisning å vissa anstalter, får utskottet alltså hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag och herrar J. A. Larssons och Rybergs m. fl. motioner, I: 204 och II: 404,

a) bestämma antalet ordinarie befattningar vid statens sinnessjukhus på följande sätt:

I. Läkarpersonal.

Befattning.	Lönegrad.
15 överläkare av 1:a klass	B 29
17 förste läkare	B 28
5 överläkare av 2:a klass	B 28
17 överläkare av 3:e klass	B 27
36 andre läkare	B 26
1 läkare vid S:t Olofs sjukhus i Visby	B 26

II. Kontorspersonal.

4 sysslomän av 1:a klass	B 24
10 sysslomän av 2:a klass	B 22
8 sysslomän av 3:e klass	B 21
17 bokhållare	B 15
21 kassörer	B 11
12 kameratecknare	B 8
15 kanslibiträden	B 7
2 kontorsbiträden	B 4

III. Sjukvårdspersonal

18 uppsyningsmän av 1:a klass	B 14
31 förestånderskor av 1:a klass	B 12
18 uppsyningsmän av 2:a klass	B 10
152 överskötare	B 8

Befattning.	Lönegrad.
36 förestånderskor av 2:a klass	B 7
979 skötare	B 6
317 översköterskor	B 6
1,207 sköterskor	B 3

IV. Ekonomipersonal.

13 maskinmästare av 1:a klass	B 14
8 maskinmästare av 2:a klass	B 12
8 befallningsmän	B 10
35 hantverksföreståndare av 1:a klass	B 10
18 maskinister av 1:a klass	B 10
19 trädgårdsmästare	B 10
113 hantverksföreståndare av 2:a klass	B 8
24 maskinister av 2:a klass	B 8
15 köksförestånderskor av 1:a klass	B 7
11 magasinsföreståndare	B 7
20 arbetsförestånderskor	B 6
13 bageriförestånderskor	B 6
10 chaufförer	B 6
15 eldare av 1:a klass	B 6
6 förmän i trädgård och jordbruk	B 6
96 hantverkare	B 6
6 köksförestånderskor av 2:a klass	B 6
21 post- och stadsbud	B 6
18 tvättförestånderskor av 1:a klass	B 6
90 eldare av 2:a klass	B 5
28 föreståndare i stall, ladugård och svinstall	B 5
17 närmaste biträden till köksförestånderska	B 5
24 yttre nattvakter	B 5
9 närmaste biträden till bageriförestånderska	B 3
3 tvättförestånderskor av 2:a klass	B 3
17 närmaste biträden till tvättförestånderska	B 3
39 sömmerskor eller väverskor	B 3;

b) godkänna följande stat för statens sinnessjukhus, att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935:

Stat.

A. Avlöningsstat.

	Kronor
Avlöningar till ordinarie befattningshava- re, <i>förslagsanslag</i>	9,550,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	950,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattnings- havare m. m., <i>förslagsanslag</i>	3,000,000

B. Omkostnadsstat.

Driftkostnadsersättning för psykiatriska kliniken i Lund, <i>förslagsanslag</i>	150,000
Övriga kostnader för sinnessjukhusens un- derhåll, <i>förslagsanslag</i>	10,300,000
	Summa kronor 23,950,000;

samt

c) nedsätta det ordinarie förslagsanslaget till statens sinnessjukhus, nu 10,600,000 kronor, med 400,000 kronor till 10,200,000 kronor.

6:o) **Bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar. Bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor.** Kungl. Maj:t har vidare under femte huvudtiteln (punkterna 50 och 52, sid. 92 och 93 samt 94 och 95) föreslagit riksdagen att

dels till bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar för budgetåret 1934/1935 anvisa ett extra förslagsanslag av 23,000 kronor;

dels ock till bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor för budgetåret 1934/1935 anvisa ett extra förslagsanslag av 7,000 kronor.

För innevarande budgetår har för ifrågavarande ändamål anvisats 22,700 respektive 5,900 kronor.

I fråga om nästa budgetår hava utgifterna uppskattats till 44,800 kronor vid förstnämnda anstalt och till 21,400 kronor vid sistnämnda anstalt. Inkomsterna hava uppskattats till 21,800 respektive 14,400 kronor. Medelsbehovet för nästa budgetår har sålunda beräknats till 23,000 kronor vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar och till 7,000 kronor vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor.

Då Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet, under hänvisning till vad utskottet under punkt 1:o anfört, angående utbyte av margarin mot smör vid utspisning vid vissa anstalter, hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar J. A. Larssons och Rybergs m. fl. motioner, I: 204 och II: 404, i vad de avse nu ifrågavarande anslag, såsom extra förslagsanslag för budgetåret 1934/1935 anvisa

- a) till *bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar* 23,000 kronor; samt
- b) till *bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor* 7,000 kronor.

Stockholm den 16 mars 1934.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Hamrin, Lindblad, Bergqvist, Olof Olsson, Svensson i Kompersmåla, Oscar Olsson, Bagge, Asplund, friherre Lagerfelt, Thelin, Petrén* och *Nilsson i Fredriksfält*; samt

från andra kammaren: herrar *Anderson i Råstock, Holmgren, Jansson, Svensson i Grönvik, Nilsson i Hörby, Norsell, Skoglund, Högström, Aronson, Isacsson, Weijne* och *Danielsson*.

Reservationer:

vid *punkt 1:o* (fångvården)

dels av herrar *Lindblad, Olof Olsson, Oscar Olsson, Asplund, Petrén, Anderson* i Råstock, *Norsell, Högström* och *Isacsson*, vilka ansett att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Såsom nämnts — — — gemensamhetsverkstad.

I fråga om den föreslagna uppflyttningen i lönegrad av den förstnämnda befattningen har, såsom av statsrådsprotokollet framgår, allmänna civilförvaltningens lönenämnds flesta ledamöter — samtliga utom en — i infordrat utlåtande framhållit, att jordbruksassistenten vid Mariestadsfängelset med hänsyn till det med hans befattning förenade ansvaret syntes hava en i förhållande till motsvarande befattningar vid Svartsjöanstalten (B 18), statens uppfostringsanstalt å Bona (B 18) och statens vårdanstalt för alkoholister vid Venngarn (B 17) väl låg löneställning. Löne-

nämnden har för den skull, även om vissa betänkligheter av principiell art torde kunna anföras mot att utan samband med en mera allmän revision av tjänsteförteckningarna medgivna uppflyttning i lönegrad av viss befattning, ansett sig icke böra motsätta sig förslag om uppflyttning i högre lönegrad av befattningen i fråga. Utskottet har ock efter prövning av denna fråga ansett sig böra ansluta sig till departementschefens förslag härutinnan.

Vad i statsrådsprotokollet andragits till stöd för förslaget om utbytande av en icke-ordinarie yrkesmästare av 2:a klass mot en icke-ordinarie yrkesmästare av 1:a klass såsom föreståndare för skradderidriften å Långholmens cellfångelses gemensamhetsverkstad har utskottet ävenledes ansett vara av beskaffenhet att tillräckligt motivera denna åtgärd.

Utskottet vill erinra, att ett bifall till Kungl. Maj:ts förslag i nu nämnda delar icke föranleder höjningar av anslagen till avlöningar till ordinarie tjänstemän vid fångvårdsstaten samt till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare vid samma stat.

Vad Kungl. Maj:t — — — till erinran.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

I:o) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, med uteslutande av en å ordinarie stat för fångvårdsstaten uppförd assistentbefattning av 3:e klass, lönegrad B 16, i stället uppföra en befattning som lantbruksinspektör i lönegrad B 17;

II:o) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar J. A. Larssons och Rybergs m. fl. motioner, I: 204 och II: 404, i vad de avse ordinarie förslagsanslaget till fångvården,

a) godkänna följande stater för fångvården att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935:

A. Avlöningsstat.

B. Omkostnadsstat.

C. Övergångsstat.

Summa förslagsanslag kronor 4,634,200

samt

b) höja — — — 4,634,200 kronor;»

dels ock av herr *Weijne*, som ansett att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Såsom nämnts — — — gemensamhetsverkstad.

Vad i statsrådsprotokollet andragits till stöd för förslaget om ombyttande av en icke-ordinarie yrkesmästare av 2:a klass mot en icke-ordinarie yrkesmästare av 1:a klass såsom föreståndare för skrårideriften å Långholmens cellfångelses gemensamhetsverkstad har utskottet ansett vara av beskaffenhet att tillräckligt motivera denna åtgärd.

Även om vissa skäl kunna anses tala för genomförande av Kungl. Maj:ts förslag i övrigt från och med nästkommande budgetår, har utskottet dock ansett försiktigheten bjuda att icke föreslå någon ändring av ovannämnda befattning vid centralfängelset i Mariestad förrän spörsmålet om fångvårdens framtida ordnande, varom statens organisationsnämnd den 11 oktober 1933 avgivit förslag, blivit underställt riksdagens prövning.

Vad Kungl. Maj:t — — — till erinran.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

I:o) att riksdagen må avslå — — — lönegrad B 17;

II:o) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å herrar J. A. Larssons och Rybergs m. fl. motioner, I:204 och II:404, i vad de avse ordinarie förslagsanslaget till fångvården,

a) godkänna följande stater för fångvården att tillämpas från och med budgetåret 1934/1935:

A. Avlöningsstat.

B. Omkostnadsstat.

C. Övergångsstat.

Summa förslagsanslag kronor 4,634,200

samt

b) höja — — — 4,634,200 kronor.»
